

Helena Dam á Neystabø stevnd fyrri ærumeiðing

Fyrrverandi leiðarin á Landssjúkrahúsinum, Jákup Mørkøre, krevur persónliga uppreisn og at vera reinsaður

ÁKI BERTHOLDSEN

Tað er nú greitt, at Helena Dam á Neystabø noyðist í rættin fyrri at hava sagt Jákup Mørkøre upp sum leiðara á Landssjúkrahúsinum. Annars hevur ongin ivi verið um leingi, at Helena Dam á Neystabø fór at verða stevnd, men nú er tað so veruleiki.

Tí mikudagin læt Jákup Mørkøre Føroya Rætti stevningina ímóti landsstýrismanninum.

Jákup Mørkøre stevnir í Helenu Dam á Neystabø fyrri ærumeiðing, tí hon hevur skulsett hann fyrri at vera ólýðin og óloyalan.

Í fyrri lagi verður kravt, at hesar útsagnirnar verða dømðar deyðar at vera og at Landsstýrismaðurin skal rinda kostnaðin av at kunngerða dómin við grundgevingum.

Fær Jákup Mørkøre ikki viphald frá rættinum um, at han er ærumeiddur, krevur hann í øðrum lagi, at Helena Dam á Neystabø verður dømdd at viðurkenna at

saksøkjarin ikki hevur verið ólýðin og illoyalur ímóti yvirskipaðu leiðsluni, sum í hesum føri er Almanna og Heilsumálastýrið.

Og at enda krevur Jákup Mørkøre, at Landsstýrismaðurin verður dømddur at rinda sakarkostnaðin av hesum máli.

Tað er Bjørn á Heygum, sum er sakfórari hjá Jákup Mørkøre í hesum máli. Málið kemur fyrri í Føroya Rætti týsdagin 9. mai klokkan 10.

Leingi verið greitt

Sum sagt omanfyrri, hevur tað annars leingi verið greitt, at Helena Dam á Neystabø fór at verða stevnd í hesum máli.

Einasta ivamál hevur verið, hvussu stevningin fór at ljóða og, um tað skuldi vera Jákup Mørkøre sjálvur, ella fakfelag hansara. Verkfrøðingarfelagið, sum skuldi standa fyrri stevningini.

Formaðurin í Verkfrøðingafelagnum, Suni Joensen hevur áður sagt fyrri Sosialinum, at arbeiðt hevur ver-

Helena Dam á Neystabø noyðist nú í rættin at verja uppsøgnina av Jákupi Mørkøre, leiðara á Landssjúkrahúsinum. Bjørn á Heygum, sakfórari hjá Jákupi Mørkøre heldur, at hann varð gjørdur til syndabukk og kevvur fulla uppreisn

ið við trimum møguleikum.

Antin kundi felagið, ella Jákup Mørkøre sjálvur stevna Helenu Dam á Neystabø við kravi um, at uppsøgnin var ólóglig, ella kundi hann krevja starvið aftur, ella í triðja lagi kundi Jákup Mørkøre stevna fyrri ærumeiðing.

Fyrirminurin við eini slíkari stevning er, at tað er nógv skjótari at fáa eitt mál um ærumeiðing avgreitt, enn tað er at fáa hini málini avgreitt.

Men fær Jákup Mørkøre viðhald í stevningini um ærumeiðing, er tað sannlíkt, eitt eitt annað sakarmál um sjálva uppsøgnina kemur at fylgja í kjalarvørrinum á tí hevur Suni Joensen sagt.

Leggjast skal afturat, at Jákup Mørkøre hevur fullan stuðul frá Verkfrøðingafelagnum í hesum málinum.

Bjørn á Heygum sigur m.a., at tá ið málið allan vegin ber týðiligt bráð av ósakligheit og óviðkomandi fyrirlitum, verður kravt, at saksøkjarin fær persónliga uppreisn og verður reinsaður fyrri tær vanærandi og niðurgerandi skulsetingar, sum hava skatt hann almikið.

Helena visti um alt

Bjørn á Heygum sigur, at tað er onki hald í skulsetingunum um ólýdni og óloyalitit.

Og hetta eru so grovar, niðurgerandi og álvarsamar skulsetingar, at hetta kemur undir ærumeiðing.

– Talan er um eginleikar, sum eru alneyðugar fyrri at

varðveita eitt ávist trúrvirði.

– Og tað er rættiliga avgerðandi fyrri vinnumøguleikarnar hjá Jákupi Mørkøre, at ivi ikki verður sáddur um hesar týðandi eginleikarnar, sigur sakfórari hansara.

–Serstakliga eigur dentur í hesum sambandi at verða lagdur á, at tað serliga álitisstarv, sum Jákup Mørkøre hevur røkt og at tað tí er serstakliga óheppið og óyðileggjandi fyrri hann, at slíkar ákæur verða reistar, sum gera hann óskikkaðan at røkja samsvarandi størri framtíðini.

Bjørn á Heygum sigur, at tað kann ikki vera nakar ivi um, at sjúkrahúisleiðarin hevur eina greiða skyldu at syrgja fyrri at halda tær figgarligu játtanir, sum sjúkrahúsið fær.

–Tí má tað metast sum

greitt tænastubrot um hann ikki tók hesi viðurskipti í álvara við tí úrslitið, at figgjarætlanin ikki helt.

Sakfóarin sigur, at tað er heilt greitt av øllum tí tilfari, sum liggur í málinum, at Jákup Mørkøre gjørdi bara tað, sum honum varð álagt og at Helena Dam á Neystabø var alla tíðina fult og heilt kunnað um gongdina.

– Tískil ber tað heilt einfalt ikki til at skulseta Jákup Mørkøre fyrri ólýdni og óloyalitit, bara tí at hann ger sína skyldu og ger, sum hann er biðin.

Bjørn á Heygum sigur, at tað er orsök til at halda, at veruliga orsøkin til uppsøgnina er eitt bræv, sum Helena Dam á Neystabø fekk frá Løgmanni.

Í tí brævinum finst Løgmaður at Helenu Dam á Neystabø fyrri, at hon ikki hevur kunnað hann um hópuppsagnir á Landssjúkrahúsinum, sum er eitt álvarsmál.

–At tilfík stórmál verða borin fram í fjölmiðlunum, uttan at lögmaður er kunnaður, og uttan at málið er viðgjørt í Landsstýrinum, er als ikki nøktandi. Løgmaður kann als ikki góðtaka hesa framferð, sigur Anfinn Kallsberg.

Hann sigur, at er hetta úrslit av vánaligari embætisfærslu í fyrisitingini hjá Helenu Dam á Neystabø, eigur tað at fáa avleiðingar.

Men fæst greiða ikki á hesum alt fyrri eitt, fer Løgmaður sjálvur at taka neyðug stig í hesum máli, endar Anfinn Kallsberg brævið til Helenu Dam á Neystabø.

Bjørn á Heygum sigur, at hetta brævið frá Løgmanni gjørdi, at tað varð umráðandi hjá Helenu Dam á Neystabø at finna onkran, sum kundi fáa skyldina fyrri hetta vánaliga arbeiðslagið og embætisfærsluna, sum Løgmaður sipar til.

– Og tí varð Jákup Mørkøre sagdur upp.

Íslendskir blásarar blæsa føroyskar tónar

Út er komin fløga, har Blásarakvintett Reykjavíkar - Reykjavík Wind Quintet - leikar tónar eftir føroysk tónaskøld. BIS gevur út og merkir hetta, at fløgan kemur víða um. Leygardagin savnaðust tónleikarar og tónaskøld í Listaskálanum

DAGFINN OLSEN

Leygardagin hittust í Listaskálanum tónleikarar, tónaskøld og útgevarar. Tónaskøldini vóru føroysk og tónleikararnir íslendskir.

Teir leika í Blásara Kvintett Reykjavíkar, ið hevur spælt inn verk hjá føroyskum tónasmiðum.

Tað er forlagið BIS, ið gevur út. Stjórin fyrri BIS, Robert v Bahr, var eisini til staðar, eins og føroyska umboðið, ið er fløguhandlin HCW Tórgarð. Eisini var umboð fyrri Samfundet, ið gevur symfoniina hjá Sunleifi Rasmussen út.

Umboðaðu tónaskøldini á fløguni eru Pauli í Sanda-

Blásarakvintett

Reykjavíkar

Mynd Dagfinn Olsen

Tónaskøld og útgevarar lurta hugtikin

Mynd: Áki Bertholdsen

Tónleikur og upplestur á »Gamla meiarinum«

Sunnudagin seinnapart var framfærsla í hølnum hjá Grímu á Gamla meiarinum.

Tónleikararnir Stamen Stanchev, klaver, Nikolas Kapnas, violin, og Jens Christian Guttesen, cello, spældu Klavertrio D-dur nr. 6 eftir Franz Haydn og Klavertrio, opus 3 nr. 1 í C-moll eftir Ludwig van Beethoven. Sjonleikararnir Birita Mohr og Súsanna Tórgarð løsu yrkingar eftir Friedrich Schiller og Johann Wolfgang von Goethe í týðing eftir Janus Djurhuus og Christian Matras.

Tú skalt sanniliga spennateg út, um tú skalt fylgja við í Havn. Fríggjakvöldið í Norðurlandahúsinum til stórfingna frumframfærslu av fyrstu føroysku symfoníini, sum Sunleif Rasmussen hevur skrivað, og sunnudagin í "Meiarinum" til eina intima kamarframfærslu, um til ber at siga soleiðis, við væl fyrirreikaðum og sera dugnaligum listafólki.

Tað er ikki eiti á. Men verða menninir boðsendir til arbeiðis, fáa teir vanligu tímalønir við tí ískoyti, teir eiga at fáa, men tær 14, ella 28 krónurnar um tíman fyrri tilkallingina, missa teir.

Ingeborg Vinther sigur, at Landsverkfrøðingurin er sinnaður at betala tilkallivakt um morgnarnar og í vikuskiftinum, men ikki um kvöldarnar gerandisdagar. Tað skal fáast í rættlag nú, annars er onki at gera, uttan at niðurlegja kavaruddingina, sigur Ingeborg Vinther.

í onkrum konsertsali úti í stóru verð. Tað var hugtakandi.

Yrkjararnir Goethe og Schiller vóru samtíðarmenn við Haydn og Beethoven, kanska var tað tí, teir vórðu valdir til upplestur. At lesa yrkingar upp er eitt sera tøfrt kynstur, og Birita og Súsanna høvdu ikki nakra lætta uppgávu við hesum tekstunum. Tær vóru væl fyrirreikaðar og kláraðu samanumtikið uppgávuna væl. "Thekla kvøður" (Schiller) er ein eitt sindur tungur biti, og týðingin eftir Janus Djurhuus virkaði knottlut, tá ið hon var lisin upp. Tað var ikki sjónleikarans ábyrgd. Tá fáll "Nánd unnustunar" (Goethe), sum Chr. Matras hevur týtt ólíka lættari.

"Álvakongur" (Goethe) í finari týðing eftir Janus Djurhuus er ein perla. Birita og Súsanna løsu hana upp sum dialog, Súsanna las reglurnar hjá dronginum og pápanum, Birita tær hjá álvakonginum og álvadrøttunum. Eftir mínum tykki kom tað demoniska, höttandi huglagið ikki nógv fram, men eg skal viðganga, at eg kanska havi ringt við at meta rættvist, tí eg eri so hugtikin av tolkingini hjá

Dietrich Fischer-Diskau. Tá ið hann syngur lagið eftir Schubert til yrkingina, rennur tað mær kalt niður eftir bakinum, hóast eg havi hoyrt ta framfærsluna mangar ferðir. Pianisturin Jóhannes Andreasen og tenorsangarin Ernst Dalsgarð framfærdu hesa útgávu í einari av sjónvarpssendingunum "Kanska um hundrað ár", sum Hanus Andreassen gjørdi um Janus Djurhuus í 1989. Bæði klaverspælið og sangurin eru sera krevjandi, men hóast teir báðir vóru nakað nógv yngri og ikki høvdu so nógvvar royndir enn, sluppu teir ótrúliga væl frá tí.

Best dámdi mær "Nátt-arfrið" (Über allen Gipfeln ist Ruh') eftir Goethe í týðing eftir Janus Djurhuus. Birita og Súsanna løsu hana upp tvíradddaða, tað virkaði nakað sum at hoyra duett millum sopran og alt. Yrkingin kom upp á tann mátan at virka fleirdimensionell, framfærslan gav eitt slag av ekkoeffekti, sum hóskað væl til innihaldið.

Samanumtikið var hetta ein rík løta. Takk skulu tit hava, sum skipa fyrri.

Kirsten Brix

Tónaskøld, tónleikarar og útgevarar savnaðir í Listaskálanum

Mynd: Áki Bertholdsen

Tónaskøld, ið skipaði fyrri tónleikinum leygardagin.

Fløgan nevnist Cantus Borealis. Windmusic from

the Faroe Islands. Tey leikandi eru Reykjavík Wind Quartett og Guðrøður Sigurðardóttir, piano.

Fara skjótt at niðurleggja kavaruddingina

Hóttanin frá Føroya Arbeiðarafelag um at niðurleggja kavaruddingina hjá Landsverkfrøðinginum, stendur við. Og nú verður ikki bíðað leingi afturat

ÁKI BERTHOLDSEN

Tað mundu vera mong, sum, sum bíðaði við størsta spenningi eftir, hvussu tað fór at vera við kavaruddingini, nú hann aftur legðist við høgætt og kavarokið

Seinasta vikuskiftið hótti Føroya Arbeiðara-

Hóttanin um at niðurleggja kavaruddingina, stendur við, sigur Ingeborg Vinther

felag nevnliga við at niðurleggja alla kavarudding, næstu ferð, tað fór at kava.

Orsøkin er, at ósemja hevur tikið seg upp um, hvørja

løn arbeiðsmenninir hjá Landsverkfrøðinginum skulu hava fyrri vera á tilkallivakt um kvöldarnar.

Ingeborg Vinther, for-

maður í Føroya Arbeiðarafelag segði við Sosialin fektst ikki semja, er bara eitt at gera og tað er at niðurleggja kavaruddingina.

Og tað hevði lagt alla samferðslu á landi í Føroyum lamna, um tað fer at kava.

Takast í fullum álvara Men nú uppundir vikuskiftið hendi júst tað, at tað fór at kava av grimd, men Landsverkfrøðingurin-gróv við sama lag - og tað ger hann enn.

Men Ingeborg Vinther leggur stóran dent á, at hetta merkir ikki, at fráboðanin seinasta vikuskiftið bara var tómt orð.

– Fráboðanin skal takast í størsta álvara. Og hon stendur framvegis við, sigur Ingeborg Vinther.

Hon sigur, at í farnu viku kom eitt nýtt uppskot frá Landsverkfrøðinginum um,

hvussu arbeiðsmenninir skulu lønast fyrri tilkallivaktimar um kvöldið.

Og nú er tað so, at menninir hjá Landsverkfrøðinginum eru spjaddir um alt landið, so tað tekur sína tíð at fáa eitt slíkt uppskot viðgjørt.

Og fyrrrenn tað er liðugt viðgjørt, verða sjálvandi ongi tiltøk sett í verk.

Men Ingeborg Vinther leggur dent á, at er uppskotið ikki nøktandi, er onki at gerast uttan at niðurleggja kavaruddingina.

– Tað er eitt mark fyrri, tí tað er eitt mark fyrri, hvussu leingi vit kunnu samráðast um eitt mál, har vit ikki koma nakran vet

Hon sigur, at væntandi fæst greiði á málinum einuferð í hesi vikuni.

Vil ikki gjalda

Formaðurin í Føroya Arbeiðarafelag sigur, at ósemj-

an við Landsverkfrøðingin snýr seg um, hvussu nógvá løn, arbeiðsmenninir skulu hava fyrri at vera á tilkallivakt um kvöldið.

Í sáttmálanum er lønin fyrri at vera á tilkallivakt 14 krónur um tíman mitt í viku og 28 krónur í vikuskiftinum.

Men verða menninir boðsendir til arbeiðis, fáa teir vanligu tímalønir við tí ískoyti, teir eiga at fáa, men tær 14, ella 28 krónurnar um tíman fyrri tilkallingina, missa teir.

Ingeborg Vinther sigur, at Landsverkfrøðingurin er sinnaður at betala tilkallivakt um morgnarnar og í vikuskiftinum, men ikki um kvöldarnar gerandisdagar. Tað skal fáast í rættlag nú, annars er onki at gera, uttan at niðurlegja kavaruddingina, sigur Ingeborg Vinther.

KPMG statsaut. revisorar Sp/f Postsmoga 3258, FO-110 Tórshavn, Tel 34 34 34, Fax 34 34 35